

mára kibérelte. A Z. VI. tizenkét biztosító társaságnál 480.000 márkára volt biztosítva, maga a léghajó pedig 600.000 márkába került, úgy hogy a léghajótársaság 120.000 márkát kárt szenved.

— (Adakozás.) Reményi Antal (Budapest) 6 koronát küldött hozzánk a dolhai templom javára.

— (Személyi hírek.) Kotányi Zsigmond udvari tanácsos, a magyar államvasutak forgalmi igazgatója visszatért Tátralomnicról és átvette hivatalának vezetését. — Follert Károly, a magyar posta- és táviró vezérigazgatója Lovrnából visszaérkezett és megkezdte hivatalos működését.

— (A király budapesti utja.) A lapok egy bécsi lap tudósító jelentése alapján arról adtak hírt, hogy a király októberben hosszabb tartózkodásra Budapestre jön. Ezzel szemben illetékes helyen a Bud. Tud. dal azt közli, hogy a királynak a magyar fővárosban való tartózkodása októberre nincs tervben. Ő felsége a jövő év elején jön hosszabb időzésre Budapestre.

— (Vilmos császár látogatása.) Pécsről jelentik: Az utóbbi időben Mohácson előfordult koleraesetek következtében Vilmos császár megváltoztatta utiprogramját. Az udvari külön vonat el fogja kerülni Mohácsot. Vilmos császár pénteken reggel hat óra után Bécsen át Kelenföldre érkezik és onnét Pécsre utazik. Pécssett lokomotívot váltanak s Pélmonostorra viszik a német császárt, a hol egyszerű fogadás lesz. Pélmonostorról kocsin megy a császár és kísérete Kisköszegre, a hol hajóra száll és a Duna tulsó partjára, Karapancsára megy. Pélmonostoron a még teljesen el nem készült udvari váróépület gyors befejezése végett több mint száz munkást rendeltek ki. Az állomást föl fogják díszíteni. Frigyes királyi herceg, Hohenlohe Gottfried herceg, Mayer Emil jószágkormányzó és Höcker Ágoston főfelügyelő fogják itt a császárt fogadni. — Berlinből táviratoznak: Az a hír, hogy Vilmos császár magyarországi utazását a Mohácson megfigyelt koleraesetek miatt elhalasztotta, teljesen alaptalan. A császár utiprogramja csak annyiban változott, hogy az udvari külön vonat nem érinti Mohácsot.

— (A pápa egészsége.) Rómából jelentik nekünk: A vatikáni lapok megcáfolják a pápa veszedelmes megbetegedéséről szóló híreket. A pápa érmegmeszedésben és csuszban szenved, de állapota ez idő szerint nem aggasztó, s a szentatya naponként fogad látogatót.

— (Üdvözlés.) Székely Ferenc udv. tan. t. holnap délelőtt üdvözlé az Országos Izraelita Patronázs-Egyesület királyi kitüntetésé alkalmából. Székely egyik alapítója és elnöke az egyesületnek. A küldöttiséget Hevesi Simon, az egyesület társelnöke vezeti.

— (Tisza István ezüstlakodalm.) Nagyváradról jelentik: Tisza István gróf nem szeptember 15-én, hanem szeptember 19-én tartja meg Geszten szűk családi körben ezüstlakodalmi ünnepét.

— (Cimadományozás.) A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Csonka Lucián jogügyi tanácsosnak, saját kérelmére történt nyugalmazása alkalmából, sok évi buzgó és sikeres szolgálatáért a jogügyi főtanácsosi címet adományozta.

— (A polgármesterek kirándulása.) Temesvárról jelentik: A magyar városok országos kongresszusának állandó bizottsági tagjai és a törvényhatósági joggal fölrüházott városok polgármesterei a temesvári kongresszus után a vadregényes szép Krassó-Szörénybe rendeztek kirándulást. A polgármesterek tegnap délelőtt Resicára érkeztek Issekutz Aurél krassószörényi alispán kalauzolásával, a ki a vendégeket Temesvárról kísérte. A resicai pályaudvaron a vendégeket Tavy Gusztáv miniszteri tanácsos, erdőigazgató fogadta Bálint Miklós és Márton György államvasut-társasági üzemigazgatókkal és a községi elöljárósággal. A vendégszerető fogadás után délben a Pannónia-szállóban a vendégek tiszteletére lakoma volt, a melyen Tavy Gusztáv a vendégekre mondott pohárköszöntőt, mire Bérczy István polgármester az államvasut-társaság jelenlévő tagjaira ürtette poharát. A lakoma folyamán fölolvasták Veith Béla udvari tanácsos, társasági igazgató, kimentő táviratát, mire üdvözlő-táviratot intéztek Veith igazgatóhoz. A délután folyamán a vendégek megtekintették a különböző műhelyeket. A társaság ma reggel automobilokon Brazovára utazott, a híres vizszorító-gát megtekintésére, majd innen Stájerlakra

és Marillára mentek; Marillán a vendégek tiszteletére a fürdőigazgatóság bankettet rendezett, a melyen számos felköszöntő hangzott el. A banket után a kirándulók hazautaztak és Resicáról a következő táviratot intézték Telbisz Károly temesvári polgármesterhez: „Elhagyva Temesvárt, szükségét érezzük, hogy ismételve kifejezzük hálás köszönetünket azért a felejthetetlen fogadásért, melyben szereteti mintavárosod bennünket részesített. Baráti szeretettel tisztelő kartársaid.”

— (Kitüntetés.) A király, mint a hivatalos lap mai száma közli, Zamaróczy Jánosnak, a báni járás főszolgabírájának a Ferenc József-rend lovageresztjét, továbbá Csekanyák Béla tapolyhanusfalvi körjegyzőnek az arany-éremkeresztet adományozta, buzgó szolgálatuk elismeréséül.

— (A bán utja.) Bécsből jelentik, hogy Tomasics horvát bán ma délután Zágrábba utazott.

— (A X. katolikus nagygyűlés.) védőségét a püspöki kar tagjai közül újabban Batthyány Vilmos gróf püspök, nyitrai apostoli adminisztrátor fogadta el.

— (Az állatorvosi akadémia tiszteleti doktora.) Mint a hivatalos lap mai száma közli, a király megengedte, hogy a budapesti állatorvosi főiskola Schütz Vilmos dr.-t, a berlini állatorvosi főiskolán a körbonctan nyilvános rendes tanárát, félszázadon keresztül kifejtett tudományos munkássága közben szerzett érdemeiért, az állatorvosi tudományok tiszteleti doktorává avathassa.

— (A bányai evangélikus egyházkerület közgyűlése.) A tíz egyházmegyéből álló bányai evangélikus egyházkerület ma délelőtt kezdte meg idei közgyűlését a budapesti evangélikus egyház Deák-téri disztermében. A gyűlésen a kerület vezetőfőbírái közül Zsilinszky Mihály dr. egyházkerületi felügyelő és világi elnökön, valamint Scholtz Gusztáv püspökön és egyházi elnökön kívül ott volt a többi között Fabinyi Gyula, Zsilinszky Endre, Radvanszky György dr., Osztróluczky Miklós, Földváry Elemér, Mágócsy-Dietz Sándor, Rohonyi Gyula, Zsigmond Jenő dr., Podmaniczky Géza és Antal bárók, Csipkay Károly, továbbá a főesperesek és esperesek nagy számban.

A közgyűlést Zsilinszky Mihály dr. világi elnök nyitotta meg.

— Annyi bizonyos, mondotta beszédében, hogy a mindig éber és hatalmas római egyház az ő középonti szervezetével és gazdagságával ügyesen tudja fölhasználni a mi tehetetlenségüket. A hazánkban érvényben nem lévő tridenti zsinat türelmetlenségével évenként jelennek meg a szeretet vallásával ellenkező pápai bullák, enciklikák, dekrétumok a régi és új eretnekek ellen. Tudjuk, hogy a legkeményebb és a reformációt leginkább sértő Borromei-féle enciklikát, különösen a német kormány föllépésére, formailag ugyan visszavonták, de tulajdonképpen mindenfelé elterjesztették. Én e részben nem tartom többé szükségesnek a tiltakozást, mert meggyőződésem róla, hogy mi protestáns — de nem római — katolikusok nem vagyunk képesek a Vatikán urainak téves meggyőződését megváltoztatni, mert a hierarkikus hatalmi ösztön és az önös érdekek erősebben hat a gyarló emberekre, mint a Krisztus evangéliuma. Követelnünk kell a királyi tetszvényjognak szigorú alkalmazását, úgy a mint azt Zsigmond király és Hunyady János kormányzó, ennek nagynevű fia: Mátyás király, és II. József, valamint II. Lipót alkalmazták. Végre követelni kell, hogy a magyar püspökök római esküformájából töröltesék ki az a Krisztus-ellenes rész, mely a másnézetű keresztények, ugynevezett eretnekek, üldözésére kötelezi őket. Az elnök végül az egyház belsőbb természetű ügyeiről szólt.

A helyesléssel kísért beszéd után Scholtz Gusztáv püspök, egyházi elnök püspöki jelentését a közgyűlés köszönettel vette tudomásul. A jelentésben a népszerű egyházvezér több javaslatot is tett. A jelentés indítványozta, hogy a gyűlés a teológiai tanrendszernek a gyakorlati lelkészképzés érdekében való módosítása tárgyában fölterjesztést intézzen az egyetemes gyűléshez. Ugyisint indítványozta, hogy mondja ki a kerület, hogy a reformációnak százéves fordulójának méltó megünneplése céljából egyházközségi gyűjtéseket rendeljenek el. Ezeket a gyűlés egyhanguan elfogadta. A püspöki jelentésnek az 1848. évi XX. törvénycikkre vonatkozó indítványánál a kerület elhatározta, hogy fölír az egyetemes gyűléshez, hogy a sürgős végrehajtást a törvényhozásnál és a kormánynál szorgalmazza. A gyűlés tiltakozását fejezte ki a Borromei-enciklikán s az egyetemes gyűlést fölkéri, hogy intézzen ebben az ügyben föliratot a kormányhoz. Nagyobb vitát keltett a horvát-szlávon egyházmegyének a különválási törekvése. Az egyházmegyét föl szólították, hogy az önállósításhoz szükséges föltételekről tegyen jelentést. Az egyházmegye azonban ezt nem tette meg. A közgyűlés Wagner Géza dr., Scholtz Gusztáv püspök, Abaffy Miklós, Veres József, Osztróluczky Miklós, Zsilinszky Mihály dr. egyházke-

rületi felügyelő, Zsigmond Jenő dr. és Wagner Lajos hozzászólása után az ügyet a napirendről levette. Az egyházkerületi közgyűlés előtt az egyházkerületi gyámintézet tartotta meg évi közgyűlését Radvanszky György dr. és Famler C. A. elnöklésével. Több folyó ügy elintézése után a segítségeket Geduly Lajos jegyző előterjesztése alapján megadták. A gyűlés előtt istentisztelet volt a Deák-téri templomban, a hol Kovács Andor orosházi lelkész mondott ünnepi beszédet Székács Józsefről. Az egyházkerületi közgyűlés holnap folytatja tanácskozásait. Délután bizottsági ülések voltak.

— (Ehrlich szere.) Berlinből jelentik: Wechseltmann dr. egészségügyi tanácsos, a ki a Wirchow Rudolf-kórházban a bőrbajok osztályának vezető főorvosa, az orvosi becsületbírósnál eljárás kárt maga ellen, hogy visszautasíthassa azokat a támadásokat, a melyeket az Ehrlich-Hata 606 szernek a praxisba való behozatala alkalmával indítottak ellene. Wechseltmann dr. egészségügyi tanácsos volt az az orvos, a ki első ízben május 20-án a Mikrobiológiai Szabadegyesületben, június 26-án pedig az Orvosi Társaskörben tartott alapos előadásában rámutatott az új szernek, különösen gyógyíthatatlannak látszó esetekben való nagy gyógyító hatására s ezzel bevezette a gyakorlatba. A Berliner Aerztekorrespondenz nemrég azt a tételt állította föl, hogy magától értődik, hogy új szernek tudományos megvizsgálása nem szolgálhat kereseti célul. Ez lenne tulajdonképpen a formai alapja az előbb említett fegyelmi eljárásnak. Ehrlich titkos tanácsos egy levelében, a melyet a nyilvánosságnak szánt, kijelenti, hogy tulajdonképpen az orvosoktól és az ő itéletüktől függ, hogy melyik beteget kell az új szerrel kezelni s hogy a beteg fizetőképessége ebben a tekintetben nem határoz semmit.

— (A déli vasutasok mozgalma.) Bécsből jelentik nekünk: A déli vasuti hivatalnokok elhatározták, hogy ma éjjelkor megkezdik a passzív rezisztenciát, minthogy az igazgatósággal folytatott tárgyalás eredménytelenül végződött. A kisebb rangú hivatalnokok és egyéb alkalmazottak csak holnap fognak határozni a passzív rezisztencia dolgában. A hivatalnokok mai határozata mellett is még kétséges, vajjon még ma megkezdődik-e a passzív rezisztencia, mert hír szerint az igazgatóság még ma éjjel nyilatkozatot fog tenni, a mely esetleg ki fogja elégíteni a hivatalnokokat. A déli vasut magyarországi vonalainak hivatalnokai még nem csatlakoztak a mozgalomhoz. A déli vasutnak az összes vonalakon harminckétezer alkalmazottja van.

— (A Parsevál-léghajó utja.) Soproni tudósítónk táviratozza: Az I. számú kormányozható katonai léghajó, a mely tudvalevően Parsevál-rendszerű, ma délelőtt tizenegy órakor Bécsújhely felől ide érkezett s hatszáz méter magasságban nehezesen manőverezett a honvédkaszárnya fölött, azután Kismarton irányában visszafelé szállt Fismendbe. A csavarok bugására a város lakossága ki-sietett a házakból s megbámulta a léghajót. — Fismendből jelentik: A katonai léghajó, mely reggel Sopron felé indult, ellebegett a soproni kaszárnya fölött, majd megfordult és hat óras, szemközt jövő széllel szemben folytatott ut után délután két órakor Fismendben simán leszállott.

— (Nevelőintézet a községi alkalmazottak gyermekeinek.) A Magyarországi Községi Országos Szövetsége, a mely abból a nemes célból alakult, hogy erős társadalmi szervezkedéssel erősítse a falu gazdasági erejét és kulturáját, már megkezdte munkásságát. A szövetség községi alkalmazottak gyermekei számára nevelőintézetet alapított Pécssett lesz az egyik, Debrecenben lesz a második intézet, mindkettő kétszáz-kétszáz tanuló befogadására. A szövetség azonkívül ingyen könyvtárat állít föl minden községben, a mely kérelemmel a szövetséghez fordul. Az elnökség nagy szorgalommal munkálkodik a budapesti országos kongresszus előkészítésén, a melyet december 3-ra terveznek. Az igazgatóság október 30-án Budapesten gyűlést tart. A szövetség gyűlése Hédekváry Károly gróf miniszterelnököt díszelnökvévé választotta és a választásról szóló díszokmányt az igazgatóság tagjai küldöttséggel nyújtják át a miniszterelnöknek.

— (A német szociálista tüntetések.) Berlinből jelentik nekünk: A német közvélemény behatóbban kezd foglalkozni azokkal a gyakori tüntetésekkel, a melyekkel szociálista gyűléseken vad szitkozódással tiltakoznak a cárnak német földön való tartózkodása ellen. Még a liberálisok is botránynak mondják a langeni népgyűlést, a melyen Hoffmann szociálista képviselő a legdurvább szavakkal